

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123013129
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123013129.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Michala Polláka a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 20.11.2023 č.k. 5PP/87/2023 - 22, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18.4.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, zamietla.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 20.11.2023 č.k. 5PP/87/2023 – 22 rozhodol o návrhu odsúdeného A. B. o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody takto: Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX v C. D., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 18T/80/2019 zo dňa 2.12.2020 zamietla.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva na podanie sťažnosti. Odsúdený podanú sťažnosť do dňa rozhodnutia tunajšieho súdu bližšie neodôvodnil.

3. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

4. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

5. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné. Konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, bolo vykonané v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

6. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia uvedeného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Návrh odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti trestu odňatia slobody), nespĺňa prvú materiálnu podmienku (počas doterajšieho výkonu trestu preukázal svoje polepšenie), ani druhú materiálnu podmienku, t. j. predpoklad, že odsúdený bude po podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viesť riadny život.

7. Prvostupňový súd uviedol, že v prípade prvej materiálnej podmienky vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že správanie odsúdeného počas výkonu väzby bolo na požadovanej úrovni, avšak počas výkonu trestu jeho správanie už nebolo vždy na požadovanej úrovni. Vyskytol sa u neho menší nedostatok v dodržiavaní ústavného poriadku - spal prikrytý na neustlanom lôžku mimo vyhradeného času. Okrem uvedeného je jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni, ústavný poriadok dodržiava, časový rozvrh dňa rešpektuje. Príkazy a pokyny personálu plní bez pripomienok. Počas výkonu trestu bol štyrikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciačnej skupiny „B“. Počas výkonu trestu bol odsúdený zaradený na viacerých pracoviskách. V súčasnosti je zaradený na pracovisku so zameraním na kovovýrobu. Negatívne poznatky na pracovisku zaznamenané neboli. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní. K trestnej činnosti zaujíma menej vyhranený postoj, formálne ľutuje spáchanie trestného činu, ale nedokáže hlbšie postihnúť protizákonnosť svojho konania. Hoci riaditeľ ústavu odporučil odsúdeného podmienčne prepustiť s dohľadom, súd napriek tomu považuje prvú materiálnu podmienku za nespĺnenú, z dôvodu, že odsúdený iba čiastočne spĺňa v zmysle hodnotenia riaditeľa ústavu podmienku aj na podmienčne prepustenie. Na tomto mieste považuje súd za potrebné zdôrazniť, že zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienčne prepustený po splnení formálnej podmienky bez ohľadu na druhú materiálnu podmienku a to, či možno prognózovať, že odsúdený po tom, ako opustí brány väzenia bude viesť riadny život.

8. Vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke súd uviedol, že nie je splnená s poukazom trestnú minulosť odsúdeného vyplývajúcu z odpisu z registra trestov. Odsúdený doposiaľ evidovaných 8 záznamov, vo výkone trestu odňatia slobody nie je po prvýkrát. Ako vyplýva z odpisu z registra trestov, odsúdený bol v predchádzajúcom období potrestaný najmä nepodmienečnými trestami, pričom v troch prípadoch došlo k zahladeniu odsúdenia. Súd konštatuje, že doposiaľ uložené tresty neboli postačujúce na to, aby odsúdený zmenil svoje správanie k lepšiemu, poučil sa zo svojej trestnej minulosti a viedol riadny život v súlade so zákonom, nakoľko sa dopustil ďalšej trestnej činnosti, za ktorú mu bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 18T/80/2019 zo dňa 2.12.2020 uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov, ktorý odsúdený aktuálne vykonáva v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Skutočnosť, že sa odsúdený v podmienkach ústavu, na ktoré sa postupom času adaptoval dokáže správať na požadovanej úrovni a plní stanovené ciele programu zaobchádzania nie je pre súd vzhľadom na menej vyhranený postoj odsúdeného k trestnej činnosti, predchádzajúce odsúdenia a menej priaznivú resocializačnú prognózu dostatočnou zárukou na to, že odsúdený povedie po podmienčnom prepustení riadny život. Podmienčne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmienčne prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienčnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienčnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienčným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

9. Závery, ktoré urobil prvostupňový súd vo vzťahu k splneniu materiálnych podmienok na podmienčne prepustenie od výkonu trestu odňatia slobody, považuje sťažnostný súd za správne.

10. Obe materiálne podmienky sú na seba obsahovo naviazané. Polepšenie odsúdeného, ktoré sa prejavuje plnením jeho povinností a jeho správaním vo výkone trestu, je nevyhnutným predpokladom k tomu, aby sa o neho dalo očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Polepšenie tak vyjadruje kvalitatívny posun správania sa odsúdeného v porovnaní s obdobím pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody. Opačne povedané, pokiaľ odsúdený vo výkone trestu nepreukáže polepšenie, je takmer nemožné dospieť k logickému záveru, že v budúcnosti povedie riadny život. Správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sa prejavuje v tom, že sa plne podriadil podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, nemusí byť vždy dôkazom o jeho polepšení, pričom tak je tomu aj v tomto prípade. Za dôležité považuje sťažnostný súd zistenie, že k trestnej činnosti zaujíma odsúdený menej vyhranený postoj, spáchanie trestného činu ľutuje iba formálne, ale nedokáže hlbšie postihnúť protizákonnosť svojho konania. V takomto kontexte nie je správanie odsúdeného, ktoré sa prejavuje tým, že plní príkazy

a pokyny personálu bez pripomienok, bol viackrát disciplinárne odmenený, je pracovne zaradený a prácu si vykonáva bez negatívnych poznatkov, rozhodujúce pre záver, že by odsúdený preukázal svoje polepšenie. Preto považuje sťažnostný súd záver prvostupňového súdu o tom, že odsúdený nesplnil prvú materiálnu podmienku, za správny.

11. Rovnako považuje tunajší súd za vecne správny aj ten záver, že odsúdený nesplnil druhú materiálnu podmienku, teda, že sa dá od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. To, či odsúdená osoba bude alebo nebude viesť riadny život po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, možno iba odhadovať, resp. vysloviť v tomto smere určitú prognózu, po vyhodnotení všetkých známych relevantných skutočností, ktoré sa viažu k osobe odsúdeného. Resocializačná prognóza u odsúdeného, ako to vyplýva z hodnotenia ÚVTOS, je menej priaznivá. Prvostupňový súd poukazuje na negatívny charakter správania a konania odsúdeného na slobode, keď v minulosti bol opakovane súdne trestaný a opakovane bol aj vo výkone trestu odňatia slobody. Sťažnostný súd dopĺňa, že odsúdený bol doposiaľ 8 krát súdne trestaný a s výnimkou trestov odňatia slobody, ktoré si vykonával a vykonáva v rámci tohto konania o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, bol už 6 krát potrestaný uložením nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Odsúdenému boli ukladané nepodmiennečné tresty odňatia slobody v rozmedzí rokov 2001 až 2020. Odsúdený si v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený v konaní Okresného súdu Dunajská Streda vedenom pod spisovou značkou 18T/80/2019 trvaní 5 rokov a 6 mesiacov, pričom spáchania tohto trestného činu sa dopustil dňa 07.11.2018, teda približne 2 mesiace po tom, ako bol prepustený z výkonu predchádzajúceho trestu odňatia slobody v trvaní 2 rokov, ktorý si vykonal na základe rozhodnutia vydaného v konaní Okresného súdu Dunajská Streda vedenom pod spisovou značkou 2T/1/2017. Za dôležitú považuje sťažnostný súd aj skutočnosť, že odsúdený si predtým vykonal dlhší trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov 2 mesiace, ktorý mu bol uložený v konaní Okresného súdu Dunajská Streda vedenom pod spisovou značkou 2T/197/2007; tento trest vykonal dňa 29.08.2016.

12. Z uvedeného prehľadu trestnej minulosti odsúdeného je zrejmé, že napriek predchádzajúcim trestom odňatia slobody, ktoré si vykonal pre rôznorodú, aj závažnú násilnú trestnú činnosť (v konaní Okresného súdu Dunajská Streda vedenom pod spisovou značkou 2 T/197/2007 bol odsúdený pre spáchanie zločinu podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona), sa krátko po skončení výkonu trestu odňatia slobody (13.09.2018) dopustil opätovného spáchania závažnej trestnej činnosti, za ktorú mu bol uložený trest odňatia slobody, ktorý si v súčasnosti vykonáva a z ktorého výkonu žiada o podmiennečné prepustenie. Uvedené skutočnosti charakterizujúce odsúdeného ako osobu so sklonom k opakovanému páchaniu trestných činov, spolu so závermi hodnotenia, odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jeho recidívy a možno konštatovať, že nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jeho nápravy, že by sa zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré viedli u odsúdeného k opakovanému páchaniu trestných činov a teda aktuálne nie je splnený ani predpoklad vedenia riadneho života na slobode. V jeho prípade prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

13. Trestný zákon neobsahuje ustanovenie, ktoré by vylučovalo opakovane súdne trestané osoby z možnosti podmiennečného prepustenia. Na druhej strane však rovnako platí, že predchádzajúce správanie sa osoby, ktorá žiada o podmiennečné prepustenie, má dôležitý význam pre vytvorenie prognózy jeho budúceho správania po prípadnom podmiennečnom prepustení. Veľký počet predchádzajúcich odsúdení, ako aj to, kedy k ich spáchaniu došlo, svedčí o negatívnom postoji odsúdeného k povinnosti dodržiavať právne normy a o malom rešpekte pred trestnoprávnymi sankciami, ktoré mu pri opakovanom páchaní trestnej činnosti hrozia. Odsúdený sa opakovane dopúšťal páchania úmyselnej trestnej činnosti a to s krátkym časovým odstupom (v období rokov 2001 až 2008 bol 4 krát odsúdený na kratšie i na dlhší trest odňatia slobody a po vykonaní trestu odňatia slobody v roku 2016 bol v období rokov 2017 až 2020 4 krát odsúdený za spáchanie ďalšej trestnej činnosti). To svedčí záveru, že predchádzajúce tresty nemali na neho pozitívny východný účinok. Vzhľadom na uvedené nie je možné konštatovať, že je daný dôvodný predpoklad, že v prípade jeho podmiennečného prepustenia povedie riadny život.

14. S poukazom na vyššie uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto bola v celom rozsahu nedôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.